

IUHVEDno-2024-4750**Hankintaoikaisua koskeva päätös - Hankintapäätös: Rekrytointijärjestelmän hankinta**

Valmistelu ja lisätiedot:

hankintojen erityisasiantuntija Antton Johansson, [etunimi.sukunimi\(at\)itauusimaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi)

Päätös, johon hankintaoikaisua on vaadittu

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointialueen johtajan hankintapäätös rekrytointijärjestelmän hankinnasta 02.12.2025 § 188.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tutkiminen ja hakija

Tarjoajat ovat saaneet hankintaoikaisuvaatimuksen alaisena olevan hyvinvointialueen johtajan päätöksen 02.12.2025 § 188 IUHVADno-2024-4750 sähköisesti tiedoksi 02.12.2025.

Grade Solutions Oy:n (3368158-6) vaatimus on saapunut hankintayksikölle 11.12.2025. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 133 §:n mukaan asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisua koskeva hakemus on jätetty laissa säädetyn määräajan kuluessa ja näin ollen se tutkitaan.

Hankintaoikaisuvaatimus

Hankintaoikaisun tehneen Grade Solutions Oy:n mukaan hankintaoikaisun kohteena oleva päätös 02.12.2025 § 188 on hankintalain vastainen, eikä menettelyä voida korjata pelkällä uudelleenpisteytyksellä.

Hankintaoikaisussa vaaditaan, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialue:

1. kumoaa hankintapäätöksen 02.12.2025 § 188,
2. keskeyttää hankintamenettelyn, ja
3. kilpailuttaa rekrytointijärjestelmän hankinnan uudelleen, selkeämmillä hinnoittelu- ja vertailuperusteilla.

Hankintaoikaisun mukaan:

- hinnoittelua koskevat ohjeet ja Tarjouspalvelun tekninen toteutus ovat olleet epäselviä ja ristiriitaisia,
- tarjousten hinnat eivät ole olleet luotettavasti vertailukelpoisia tarjoajien kesken,
- voittaneen tarjoajan referenssien kaksikielisyysvaatimuksen täyttymistä ei ole osoitettu, ja
- voittaneen tarjouksen hinta on poikkeuksellisen alhainen suhteessa hankinnan arvioituun arvoon ja muihin hyväksytyihin tarjouksiin.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esitetään seuraavasti:

Hinnoitteluehdot: Tarjouspyynnön hinnoitteluehdot ovat keskenään ristiriitaiset, koska käyttöönottoprojektin hinta tulee sisällyttää kokonaishintaan, mutta samalla todetaan, ettei se vaikuta vertailuhintaan.

Hinnoittelukenttä ja laskentalogiikka: Tarjouspalvelun hinnoittelukenttä ja sen laskentalogiikka ovat olleet epäselviä ja ristiriitaisia. Kenttä on merkitty kuukausihinnaksi, mutta järjestelmä on kertonut syötetyn luvun automaattisesti 48:lla, vaikka hankintayksikkö ohjeisti syöttämään kokonaishinnan.

Kaksikielisyysvaatimus ja referenssit: Hankinnan kohteelta edellytetty kaksikielisyys on olennainen ja lakisääteinen vaatimus, mutta voittaneen tarjoajan referenssejä ei hankintapäätöksessä ole yksilöity siten, että niiden soveltuvuus kaksikieliseen toimintaympäristöön tai hankinnan laajuuteen olisi arvioitavissa. Vaatimuksessa pyydetään kirjallista vahvistusta siitä, että referenssien vastaavuus ja kaksikielisyysvaatimuksen täyttyminen on tarkastettu. Hankintaoikaisun hakija vaatii, että hankintayksikkö kirjallisesti vahvistaa tarkastaneensa, että TalentAdore Oy:n referenssit täyttävät tarjouspyynnönreferenssivaatimukset, sekä erikseen vakuuttaa, että referenssit täyttävät kaksikielisyysvaatimuksen, jonka hankintayksikkö itse on asettanut.

Poikkeuksellisen alhainen hinta: Voittaneen tarjoajan hinta poikkeaa merkittävästi hankintayksikön omasta 250 000 euron kustannusarviosta sekä muiden tarjoajien hinnoista, ja on kokonaisuutena poikkeuksellisen alhainen suhteessa hankinnan laajuuteen ja sopimuskauden pituuteen. Vaikka hankintayksikkö on pyytänyt hankintalain 96 §:n mukaisen selvityksen, päätöksestä ei ilmene, mitä konkreettisia perusteita selvityksessä on esitetty eikä miten hankintayksikkö on arvioinut hinnan realistisuutta suhteessa hankinnan sisältöön. Näin ollen hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan jää epäselväksi, onko poikkeuksellisen alhaisen hinnan arviointi tehty riittävällä huolellisuudella.

Perustelut

Tausta

Hankintaoikaisun kohteena olevalla hankintapäätöksellä päätettiin palveluntuottajan valinnasta toimittamaan rekrytointijärjestelmä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen käyttöön.

Sovellettava lainsäädäntö

Hankintalain 3 §:n mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 67 §:n tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Jos tarjouspyyntö ja hankintailmoitus eroavat sisällöltään, noudatetaan hankintailmoitusta.

Hankintalain 96 §:n mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa.

Hankintalain 109 §:n perusteella hankintayksikön on noudatettava hankinnan kilpailuttamisessa sellaista menettelyä, joka on 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen periaatteiden mukainen. Hankintayksikön on kuvattava käyttämänsä hankintamenettely hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hankintalain 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (*hankintaoikaisu*). Hankintaoikaisu on lainkohdan mukaan mahdollinen, jos päätös tai ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Päätöksen korjaaminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Hankintalain 146 §:n mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa tässä laissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Asian arviointi

Tarjouspyynnön selkeys ja ristiriidattomuus

Asiassa on arvioitava, onko hankintalain 67 §:n mukaisesti tarjouspyyntö laadittu siten, että tarjoajat ovat voineet antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Tarjouspyynnön kohdassa "Hankinnan kohteen kriteerit" on kuvattu hinta#laatusuhteen arviointiperusteet, joista vertailuhinnan osuus on 40 pistettä. Kohdassa todetaan, että vertailuhinta muodostuu ohjelmistopalvelun 48 kuukauden hinnasta ja kiinteän käyttöönottoprojektin hinnasta.

Tarjouspalvelussa tarjoajia on pyydetty syöttämään hinta kohtaan "Ohjelmistopalvelun hinta ja käyttöönottoprojektin hinta neljällekkymmenellekahdeksalle (48) kuukaudelle", ja tarjouspyynnössä on nimenomaisesti todettu, että kyseinen hinta vaikuttaa vertailuhintaan.

Hankintamenettelyn aikana hankintayksikölle esitettiin kaksi kysymystä hinnoittelusta. Ensimmäisessä kysymyksessä tiedusteltiin, syötetäänkö ensimmäiseen kenttään vain SaaS#palvelumaksu vai myös käyttöönottoprojektin hinta. Hankintayksikkö täsmensi vastauksessaan, että ensimmäiseen kenttään tulee syöttää kokonaishinta, joka sisältää sekä ohjelmistopalvelun hinnan 48 kuukaudelle että käyttöönottoprojektin hinnan. Toiseen kenttään tulee syöttää käyttöönottoprojektin hinta erikseen erittelynä.

Toisessa kysymyksessä tiedusteltiin, tuleeko ensimmäiseen kenttään syöttää vertailuhinta kokonaisuudessaan vai kuukausihinta. Hankintayksikkö vahvisti vastauksessaan, että kenttään syötetään vertailuhinta kokonaisuudessaan, eikä kuukausihintaa.

Kysymys-vastaus#vaiheessa annetut täsmennykset ovat olleet johdonmukaisia ja yhdenmukaisia tarjouspyynnön alkuperäisen sisällön kanssa. Tarjoajille on näin ollen ollut selvästi ilmoitettu, että vertailuhinta muodostuu kokonaishinnasta 48 kuukauden ajalle, ja että tämä kokonaishinta tulee syöttää tarjouspalvelun ensimmäiseen kenttään.

Edellä selostetulla tavalla tarjouspyyntöasiakirjoista ja hankintamenettelyn aikana annetuista täsmennyksistä on käynyt riittävän selvästi ilmi, mitä vertailuhintaan sisältyy ja mitä tarjoajien on tullut syöttää kyseiseen kohtaan. Alalla ammattimaisesti toimivat palveluntarjoajat ovat voineet määritellä tarjoushintansa yhdenmukaisesti hankinta#asiakirjoissa annettujen tietojen perusteella. Tarjousten vertailu on toteutettu ja kuvattu hankintapäätöksessä tarjouspyynnön ja annettujen täsmennysten mukaisesti.

Hankintayksikkö toteaa, että tarjouspalvelun automaattisesti laskema summa ei vastannut tarjouspyynnössä määriteltyä vertailuhinnan rakennetta. Tarjouspalvelun automaattinen laskenta perustui järjestelmän oletuslogiikkaan, joka käytti tarjouspyynnössä mainittua 48 kuukauden ajanjaksoa kertolukuna. Tarjouspyynnössä ja kysymys-vastaus#vaiheessa annetun täsmennyksen mukaan vertailuhinta muodostuu tarjoajan ilmoittamasta kokonaishinnasta 48 kuukauden ajalle, sisältäen sekä ohjelmistopalvelun että käyttöönottoprojektin hinnan. Tämä kokonaishinta tuli syöttää tarjouspalvelun ensimmäiseen kenttään.

Jos hankintayksikkö olisi käyttänyt tätä tarjouspalvelussa muodostunutta summaa vertailuhintana, vertailu olisi siten perustunut tarjouspyynnön vastaisesti järjestelmän oletuslaskentaan eikä tarjoajien ilmoittamiin kokonaishintoihin.

Vaikka automaattisesti laskettu summa poikkesi tarjoajien syöttämistä kokonaishinnoista, tarjoajien keskinäinen järjestys ja pisteytys olisivat pysyneet täsmälleen samoina. Automaattinen laskenta olisi muuttanut kaikkien tarjoajien vertailuhintoja samalla tavalla ja samassa suhteessa, eikä se olisi vaikuttanut tarjoajien väliseen paremmuusjärjestykseen tai kenenkään oikeudelliseen asemaan. Näin ollen kyseessä on ollut ainoastaan tekninen ero laskentatavassa, ei olennainen virhe.

Tästä huolimatta hankintayksikkö ei olisi voinut käyttää automaattisesti muodostunutta summaa vertailuhintana, koska se olisi merkinnyt poikkeamista tarjouspyynnössä ilmoitetusta vertailuperusteesta. Hankintayksikkö on sidottu tarjouspyynnössä ilmoittamiinsa vertailuperusteisiin, eikä se voi muuttaa vertailutapaa hankintamenettelyn aikana tai sen jälkeen.

Markkinaoikeuden ratkaisun MAO:363/2025 perusteella voidaan katsoa, että hankintayksikön menettelyvirhe ei sellaisessa tilanteessa, jossa virheellä ei ole ollut vaikutusta hankintamenettelyn lopputulokseen, asianosaisen asemaan hankintamenettelyssä tai tämän oikeussuojan tehokkaaseen toteutumiseen, voi johtaa hankinnan keskeyttämiseen tai edes seuraamuksen määräämiseen.

Markkinaoikeuden ratkaisun perusteluista MAO:155/2021 perusteella voidaan katsoa, että hankintamenettelyn virheellisyyksillä, joilla ei ole ollut vaikutusta valittajan asemaan hankintalain 146 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, ei voida määrätä

hankintayksikölle hankintalain 154 §:n 1 momentissa tarkoitettua seuraamusta. Tällaisessa tilanteessa ei ole tarpeen enemmälti lausua tarjousten vertailua koskevista väitteistä.

Voittaneen tarjoajan referenssit ja kaksikielisyysvaatimus

Hankintaoikaisun mukaan: *"Kaksikielisyys on lakisääteinen, olennainen osa hankinnan kohteen soveltuvuutta, ei toissijainen ominaisuus."*

Tarjouspyynnön pisteytettävissä vaatimuksissa oli vaatimus kaksikielisen referenssin osoittamisesta. Toisin kuin hankintaoikaisuvaatimuksessa väitetään, kyseessä ei ole ollut tarjoajien soveltuvuuteen liittyvä vähimmäisvaatimus eikä pakollinen vaatimus, vaan ainoastaan kahden laatupisteen lisäpisteytettävä vertailuperuste. Kyseinen seikka on todettu tarjouspyynnön liitteessä 3. Vaatimusmäärittely: *"Pisteytettävä vaatimus ei ole ehdoton vaatimus."*

Markkinaoikeuden ratkaisuiden perusteluissa KHO: 2020:39 ja MAO:642/2024 lisäksi todetaan, että hankintayksiköllä on oikeus luottaa siihen, että tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamat tiedot pitävät paikkansa, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä. Tarjoajien tarjouksien tiedoissa ei ollut sellaista, jonka perusteella hankintayksiköllä olisi ollut aihe epäillä tarjoajien tarjouksissaan ilmoittaman paikkansapitävyyttä.

Hankintayksikkö on tarkastanut kaikkien tarjoajien antamat referenssitiedot asianmukaisesti.

Poikkeuksellisen alhainen hinta

Hankintayksikkö pyysi 13.11.2025 päivätyllä selvityspyynnöllä lisäselvitystä tarjouksen hinnoittelun perusteista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 96 §:n 1 momentin mukaisesti.

Hankintaoikaisun hakija esittää että hankintapäätöksessä ei käy ilmi: mitä konkreettisia kustannus- tai palvelulaajuuteen liittyviä perusteita selvityksessä on esitetty, miten selvitystä on suhteutettu hankinnan arvioituun arvoon (250 000 €) ja muiden tarjoajien selvästi korkeampiin hintoihin, tai millä tavoin hankintayksikkö on varmistunut siitä, että näin poikkeuksellisen alhaisella hinnalla on tosiasiallisesti mahdollista tuottaa tarjouspyynnön mukainen palvelu tilaajan edellyttämällä laadulla koko sopimuskauden ajan.

Hankintalain 96 § velvoittaa hankintayksikön pyytämään selvityksen tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Asiassa on tehty 96 §:ää noudattava selvitys, jossa on pyydetty selvitystä hankintalain mukaisista seikoista ja selvitys on toteutettu jäljempänä kuvattua oikeuskäytäntöä sekä hankintalakia noudattaen.

Markkinaoikeuden ratkaisun MAO:155/2021 perusteluissa todetaan, että hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen, milloin se katsoo hankintalain 96 § 1 momentissa mainitun edellytyksen täyttyvän ja että suurelta hintaerot tarjousten välillä eivät välttämättä merkitse, että hankintamenettelyssä olisi hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia tai alhaiselta vaikuttavia tarjouksia.

Markkinaoikeuden ratkaisun MAO:544/2024 perusteluista voidaan katsoa, että hankintayksikön arvio voittaneen tarjoajan antamien hinnoitteluselvitysten riittävydestä kuuluu sen harkintavaltaan.

Edellä mainittujen edellytysten täyttyessä, hankintayksikkö ei siten ole menetellyt hankintasäännösten vastaisesti.

Yhteenveto

Edellä mainituilla perusteilla hyvinvointialue ei ole menetellyt hankinnassaan hankintaoikaisun hakijan esittämien tavoin hankintasäännösten vastaisesti. Hankintaoikaisu on näin ollen perusteltua hylätä ja pysyttää voimassa tehty hankintapäätös.

Päätöksen peruste

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 22 §:n mukaan hyvinvointialuejohtaja päättää alle 1 000 000 euron hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, sekä edellä mainittuja koskevista hankintaoikaisuista.

Hyvinvointialuejohtaja päättää hankintamenettelyyn kuuluvista päätöksistä, joilla ei ole hankintalaissa tarkoitettua ennakoitua arvoa ja hankintojen keskeyttämisestä sekä edellä mainittuja koskevista oikaisuvaatimuksista.

Päätös

Päätän, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialue hylkää Grade Solutions Oy:n tekemän 10.12.2025 päivätyn hankintaoikaisuvaatimuksen tässä päätöksessä edellä esitetyin perustein. Tehtyä hankintapäätöstä 02.12.2025 § 188 IUHVADno-2024-4750 ei muuteta.

**** Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu ****

Tiedoksi

Asianosainen, Aluehallitus, henkilöstöjohtaja, hankintapäällikkö, rekryasiantuntija, palvelusuhdepäällikkö, tietohallintopäällikkö

Allekirjoitus

Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Muutoksenhakukielto

§ 196

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen ei saa hakea valittamalla erikseen muutosta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta annetulla päätöksellä ei ole muutettu alkuperäistä hankintapäätöstä siten, että muutoksella olisi vaikutusta asianosaisen oikeusasemaan. (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 132 §, 134 §, 146 § ja 163 §)